

کافه خاطره صبا؛
گفت و گو با سیروس
حسن پور بازیگر، نویسنده
و کارگردان سینما و
تلویزیون

نگذاشتند

همکاری ام با حاتمی

ادامه پیدا کند

علی حاتمی بسیار خوش مشرب و مهربان بود

احمد محمد اسماعیلی
گفت و گو

برخی از کارگردانان سینمای ایران، فعالیت‌های هنری خود را با بازیگری آغاز کرده‌اند. یکی از این کارگردانان، سیروس حسن پور است که از سنین نوجوانی، فعالیت خود را در عرصه بازیگری آغاز کرد و در کنار بزرگان سینمای ایران همچون بهرام بیضایی، عباس کیارستمی و علی حاتمی، در آثاری نظیر «چریکه تارا»، «سفر»، «عمو سیلو»، «رگبار» و «سلطان صاحبقران» به عنوان بازیگر همکاری داشت. حسن پور پس از ورود به عرصه کارگردانی نیز این همکاری را با بزرگان سینما، از جمله مجید مجیدی، ادامه داد و در آثار فاخری همچون «محمد رسول الله (ص)»، «باران» و «پدر» حضور داشت.

حسن پور در سال‌های فعالیت خود در حوزه کارگردانی، همواره به سینمای کودک و نوجوان وفادار ماند و در فیلمسازی خود به سراغ داستان‌هایی با هویت ملی، ایرانی و بومی رفت؛ داستان‌هایی که برای بسیاری از نسل‌های ایرانی خاطره‌انگیز و آشنا هستند، نظیر «دهقان فداکار»، «تصمیم کبری» و «چوپان فداکار». توجه و وفاداری حسن پور به این مضامین و داستان‌های بومی و ملی، یکی از ویژگی‌هایی است که او را از سایر فیلمسازان حوزه سینمای کودک متمایز و برجسته کرده است. با او مروری داریم بر سال‌های فعالیت و کارنامه هنری‌اش.

○ اغلب متولیدین دهه چهل فعالیت هنری خود را از کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان آغاز کردند. شما هم از طریق کانون با عباس کیارستمی آشنا شدید؟

پیش از آشنایی و همکاری با عباس کیارستمی، با بهرام بیضایی به عنوان بازیگر در فیلم «عمو سیلو» همکاری کردم. در دوران کودکی در زمین فوتبال محله مان فوتبال بازی می‌کردم. ایرج رامین‌فر هم بچه‌محل ما بود. در آن زمان، بهرام بیضایی مشغول پیش‌تولید فیلم «عمو سیلو» بود و به دنبال بازیگر نوجوانی می‌گشت که به فوتبال علاقه داشته باشد. رامین‌فر من را به بیضایی معرفی کرد.

○ آیا در دوران کودکی به فیلم و سینما علاقه داشتید؟ هفت سال بیشتر نداشتیم و تصور و شناختی از سینما و فیلم نداشتیم. در آن دوران، در محله‌مان، شهر زیبا، به همراه دوستانم بازی‌های کودکانه می‌کردیم.

○ بهرام بیضایی در نخستین روزهای کار، با کودکی که هیچ شناخت و تصویری از سینما و بازیگری نداشت، چگونه برخورد کرد و ارتباط شما با او در جریان فیلمبرداری چگونه شکل گرفت؟

فیلم «عمو سیلو» فیلمی پر بازیگر و بسیار شلوغ بود و کودکان زیادی، در حدود ۳۰ نفر، در آن بازی داشتند. من از همه کوچک‌تر بودم و به همین دلیل چندان دیده نمی‌شدم. به تدریج که فیلمبرداری شروع شد و من بیشتر به سر صحنه می‌آمدم، ارتباطم با کارگردان نیز بیشتر شد. من و دوستم عباس هم بعدها در فیلم «سفر» با یکدیگر همکاری شدیم.

○ وقتی پیشنهاد بازی در فیلم «عمو سیلو» به شما داده شد،

خانواده چه واکنشی نشان دادند و آیا با حضور شما در این فیلم موافق بودند؟

اوایل کار، خانواده به دلیل اینکه نگران بودند این فعالیت به درسم لطمه بزند، چندان با این قضیه موافق نبودند. به تدریج، با همکاری کانون، معلمین مدرسه‌ام و همچنین خواهرم، در آموختن درس‌ها مورد حمایت قرار گرفتم.

○ فیلمبرداری «عمو سیلو» چه مدتی طول کشید و آیا برای بازی در این فیلم دستمزدی هم دریافت کردید؟ فیلمبرداری «عمو سیلو» در حدود ۴۰ روز انجام شد. برای بازی در این فیلم، مبلغی به همراه یک ست ورزشی به من دادند و من پول را به پدرم دادم. کانون در آن دوره بسیار حرفه‌ای در تولید فیلم حضور داشت و فیلم با بودجه خوبی تولید شد؛ به همین دلیل توانست به بچه‌ها هم دستمزد قابل توجهی پرداخت کند. در آن دوران، ابراهیم فروزش مدیر تولید فیلم‌های کانون بود و در این زمینه نقش مهم و کلیدی داشت.

○ آیا بازی در «عمو سیلو» باعث نشد علاقه بیشتری به سینما پیدا کنید و به بازیگری جدی‌تر فکر کنید؟ هنوز زیاد درگیر سینما نشده بودم و علاقه‌ام بیشتر در حد کنجکاوی‌های کودکانه بود. راستش را بخواهید، چلوکبابی که سر صحنه می‌دادند برایم جذابیت بیشتری داشت تا خود بازیگری! (با خنده)

○ در فیلم «عمو سیلو» یکی از بزرگان بازیگری تئاتر، صادق بهرامی، نیز حضور داشت. آیا خاطره‌ای از او در زمان فیلمبرداری این فیلم دارید؟

روحیه خوبی داشت و با بچه‌ها ارتباط بسیار خوبی برقرار می‌کرد. یک پیرمرد گرم و دوست‌داشتنی بود. نعمت حقیقی هم در این فیلم فیلمبردار بود و محسن تقوایی به عنوان دستیار کارگردان فعالیت می‌کرد.

○ چگونه برای بازی در فیلم «زنگ تفریح» انتخاب شدید و آشنایی شما با عباس کیارستمی از همین جا شکل گرفت؟

عباس کیارستمی فیلم «عمو سیلو» را دیده بود و برای فیلم جدیدش دنبال بازیگر می‌گشت. به همراه رضا بابک، که دستیارش بود، به مدرسه ما آمد. با آن تیپ خاص و عینک معروفش وارد دفتر مدیر مدرسه شد و چند دقیقه بعد، از بلندگو اسم من را صدا زدند که به دفتر مدرسه بروم. ایشان گفت می‌خواهد فیلمی بسازد و من را برای بازی در آن فیلم در نظر دارد و به این ترتیب با او آشنا شدم.

○ فیلمبرداری «زنگ تفریح» در چه لوکیشن‌هایی

انجام شد؟ در محله قلهک و جاهایی که دوران کودکی کیارستمی در آنجا سپری شده بود.

○ نبودن پدر و مادر در کنار شما و این حضور زودهنگام در فضای اجتماعی، چه تأثیری بر شکل‌گیری شخصیت شما در آن دوران داشت؟

خیلی مهم بود. در آن دوران، دوستم عباس هم شرایطی شبیه من داشت و بخش عمده‌ای از شخصیت هر دوی ما در فیلم «سفر» که در کنار هم بودیم، شکل گرفت. این وجه تمایز من و عباس در دوران تحصیل، تا پایان دوره راهنمایی، در مقایسه با سایر بچه‌ها احساس می‌شد.

○ واکنش و برخورد بچه‌های مدرسه با شما پس از اینکه بازیگر شدید، چگونه بود؟

ما را دوست داشتند و کنج‌او بودند بدانند چگونه فیلم بازی می‌کنیم. در مجموع، هیچ چالشی با بچه‌ها نداشتیم.

○ شیوه کار عباس کیارستمی، به‌ویژه در زمینه کار با کودکان، چه تفاوتی با روش بهرام بیضایی داشت؟ تفاوت داشت و کیارستمی متخصص کار با کودکان بود. فیلم «سفر» برخلاف «عمو سیلو»، یک کار جمع‌وجور و دوشخصیت بود و تمرکز درام روی دو بازیگر کودک فیلم قرار داشت و از ابتدا تا انتها، دوربین با این دو کودک همراه است. در فیلم «زنگ تفریح» هم دو بازیگر اصلی وجود داشتند و فضای آن با «سفر» بسیار متفاوت بود. سر صحنه فیلمبرداری «سفر» به من و دوستم خیلی خوش گذشت.

○ آیا دیالوگ‌های فیلم «سفر» را از قبل حفظ می‌کردید یا تمرین خاصی برای اجرای آن‌ها داشتید؟

یک ماه پیش از شروع فیلمبرداری «سفر»، به همراه واروژ کریم‌مسیحی تمرین می‌کردیم. صداپردازی فیلم سر صحنه انجام نمی‌شد و در بعضی مواقع هم اگر دیالوگ‌هایی را فراموش می‌کردیم، از پشت صحنه آن‌ها را به ما یادآوری می‌کردند.

○ آیا در استودیوی دوبله، به جای خودتان در فیلم‌ها صحبت کردید؟

بله، در استودیو به جای خودم در فیلم‌های «سفر»، «عمو سیلو» و «زنگ تفریح» صحبت کردم.

○ چگونه همکاری شما با علی حاتمی در سریال «سلطان صاحبقران» شکل گرفت و چه نقشی در این مجموعه ایفا کردید؟

دستیار علی حاتمی بازی من را در «سفر» دیده بود و

